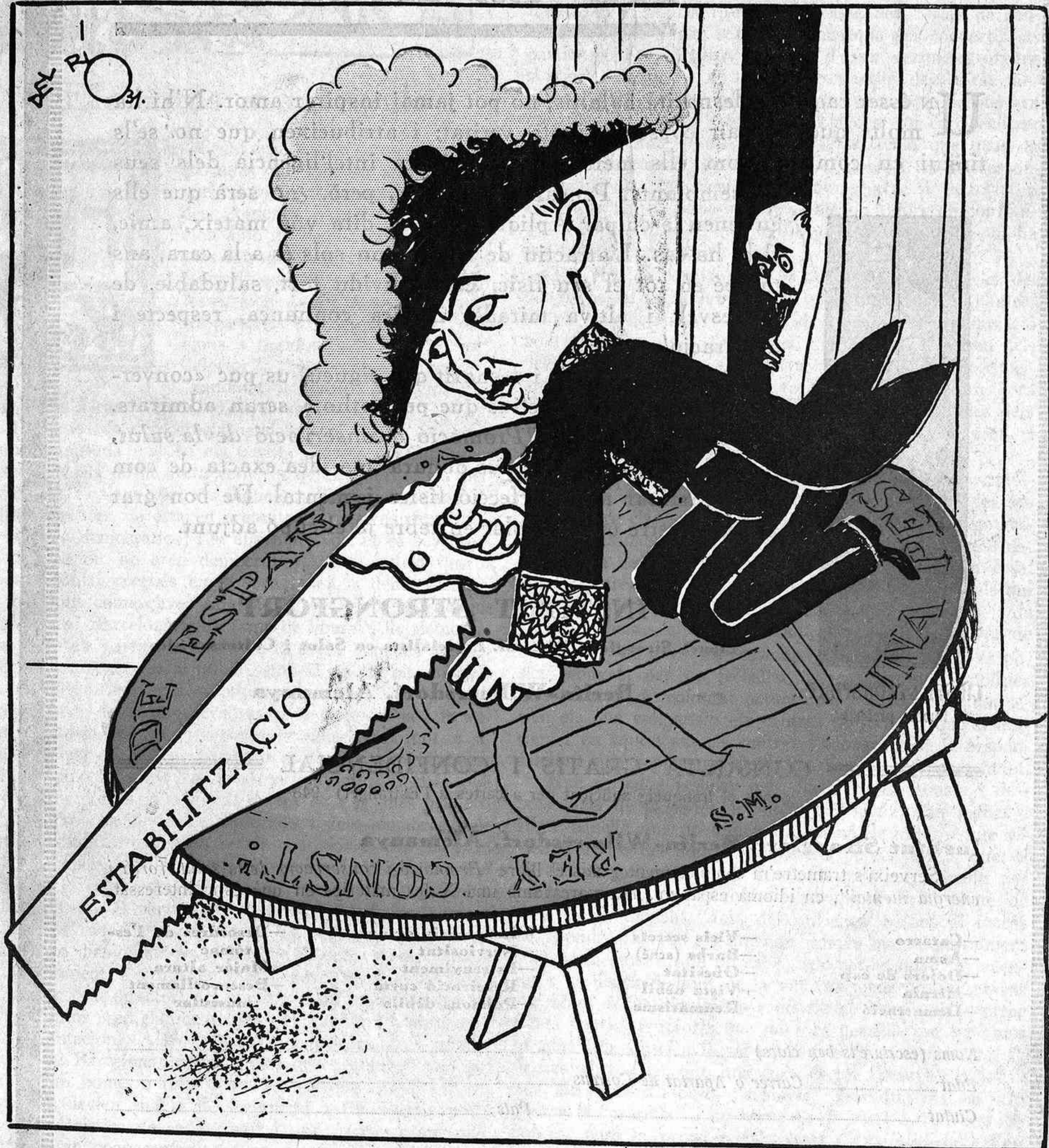

Barcelona, 13 de març de 1931

La Quella de la Torratxa

ANY LV - 2697 - 20 cts. - Atrassats, 40

Si s'estabilitza

—Poques que en tenim, i encara ens en volen prendre un tros...

L'amor s'inspira, no es mendica

UN ésser raquític, desnarit, malaltís, no pot jamai inspirar amor. N'hi ha molts que no han copsat aquesta veritat; i atribueixen que no se'ls tingui en compte «com ells mereixen» a la poca intel·ligència dels seus consemblants. Pensant-ho ben bé, però, ¿no serà que ells en tenen la culpa? Apliqueu-vos la dita vós mateix, amic, si hi ha cas. L'atractiu de l'home no sols és a la cara, ans també en tot el seu físic. Un individu fort, saludable, de cos esvelt i altiva mirada, inspira confiança, respecte i admiració.

LIONEL STRONGFORT
l'home perfecte

Per molt raquític i desnarit que sigueu, us puc «convertir» en persona d'atractius que per tothom seran admirats. El meu llibre, titulat "*Promoció i conservació de la salut, força i energia mental*", us donarà una idea exacta de com podeu arribar a la perfecció física i mental. De bon grat us en remetré un exemplar en rebre jo el cupó adjunt.

INSTITUT STRONGFORT

Lionel Strongfort, Director. Especialista en Salut i Cultura Física

Berlín-Wilmersdorf, Alemanya

CONSULTA GRATIS I CONFIDENCIAL

(posi's el franqueig suficient per a cartes a l'Estranger) 948

Institut Strongfort. Berlín-Wilmersdorf, Alemanya

Serveixi's trametre'm completament gratis el llibre "*Promoció i conservació de la salut, força i energia mental*", en idioma espanyol. He marcat amb una X les matèries en què estic interessat.

—Catarro	—Vicis secrets	—Impotència sexual	—Desordres de l'estómac
—Asma	—Barbs (acné)	—Nerviositat	—Major altura
—Dolors de cap	—Obesitat	—Estrenyiment	—Desenrotllament muscular
—Hèrnia	—Vista dèbil	—Respiració curta	
—Demacració	—Reumatisme	—Pulmons dèbils	

Noms (escriure'ls ben clars) .....

Edat ..... Carrer o Apartat de Correus .....

Ciutat ..... País .....

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estrangeria: 4 ptes.

Eleccions municipals

AN tornat a saltar a la conversa popular paraules que feia set anys i escaig que estaven perfectament arreconades. Aquestes paraules tornen a la vida amb un regust de cosa antiga, i les fan més antigues encara les intencions que porten darrera, en certes ocasions i en certes zones. Aquestes paraules són les següents: "eleccions a regidors", "urnes", "vot", "elector", "interventor", "collegi", "candidat", "Junttes Municipals", i "aspirants a candidats" i d'altres encara.

La suposada democràcia catalana, cal dir-ho, no havia estat instaurada mai en els partits polítics de Catalunya. Tots, tant els de la dreta com els de l'esquerra; els perfectament catalans com els diguem-ne barrejats; tots, absolutament tots, no estaven organitzats "internament" d'una manera democràtica; i si ells mateixos, en la seva conducta interior, no eren democràtics, ¿com volien que la massa popular cregués en la seva fe en la democràcia, si els directius començaven anul·lant-la en les organitzacions respectives? Barcelona tenia fama de liberal i de democràtica. Tots els partits, tant els de la dreta com les de l'esquerra, en avençar-se al públic, amb la mà al pit, com els tenors d'òpera estiuenca quan tenen que "fer" el "pinyol" característic, deien que defensaven la democràcia i la volien. Segurament comprenien el que volia dir el mot, o sigui, "govern del poble", però no es fiaven gaire d'aquest govern dins de les organitzacions polítiques, i més que cercar dins d'elles la voluntat de les masses, més que voler la corroboració de les multituds i dels membres dels partits, es conformaven en servir o adular el cap del partit o els capets visibles, per aconseguir, al redós d'aquests servilismes i d'aquestes adulacions, les actes a regidors o a diputats que el partit potser els negaria. I les "Junttes Municipals" aquelles, que, segons els reglaments dels partits, devien dictaminar els noms que devien representar-los a l'Ajuntament, s'estimaven més donar "vots de confiança" al cap o al directori del partit per tal que aquests decidissin quins eren els que tenien que anar a l'Ajuntament o les Diputacions. Això és tota la democràcia dels partits polítics de Barcelona: donar "vots de confiança" per tal que fos un home, o tres o quatre, els que decidissin els noms que devien anar a l'Ajuntament a fer aquella política característica de cada partit i que, representant una espiritualitat, cooperant al govern municipal, devia donar la mostra del que faria aquell partit en assolir la realització del seu programa. Es a dir, que si l'obra municipal era honrada; honrada seria l'obra a la Diputació i al Go-

vern; si no era honesta, tampoc no ho seria a l'organisme provincial o als ministeris.

Si aquest trist període de la història política barcelonina, que es podria titular el període dels "vots de confiança" i que no va servir res més que per convertir els partits polítics en ramats en lloc d'ésser veritables òrgans d'opinió política, ha de tornar a començar, deixeu-me tancar els ulls i pensar que hem perdut el temps, perquè ara estarem pitjor que l'any 1923. Llavors, un cop realitzat l'acte de Primo de Rivera, tots suposàvem que quan la democràcia pogués marxar, seria el poble i les masses organitzades les que regirien el país; i ara, si es torna a començar aquell període lamentable de "vots de confiança", que ja sabem el que signifiquen, veiem que no hi ha pas remei per al nostre mal.

Els vots de confiança! Ells han estat els culpables del que ha passat a Catalunya. Els "vots de confiança" han estat els que han mort l'esperit de districte i l'organització política de la ciutat. Quasi mai no s'escoltava la veu dels districtes, i, en canvi, s'escoltava la veu dels que, desconeixent l'ambient de cada districte, tan sols sabien viure vora del cap o del directori del partit. Hi havia la lluita dels que volien ésser regidors i dels que no volent-ho ésser, el partit els devia obligar a anar-hi.

I així veiem que ara, els primers en parlar de candidats i regidors han estat els indesitjables de totes les zones, mentre els que deuriem ésser-ho perquè han estat espill de ciutadania en aquests set anys darrers, reculen davant l'ona de possibles immoralitats i es queden a casa. Si els centres dels partits parlessin, és evident que els qui representarien l'esperit de la política serien aquests, i de l'altra manera, és a dir, donant aquell maligne "vot de confiança" de totes les ocasions, que unes vegades és posició còmoda per no treballar, altres degradació política dels mancats de voluntat actuacional i altres covardia, serien els que volguessin els centres polítics els qui hi anirien, i en aquest cas els centres s'adonarien de la responsabilitat que representa elegir un home per representant.

Han tornat a rodolar pels diaris noms tronats i desprestigiats de passades activitats polítiques; han tornat a surar aquells que no tenien cap mena de valor i que vivien al redós del nom d'uns partits populars. Cal que, si ha arribat un moment de confessió política, s'escolti per primera vegada la voluntat dels centres de districte de cada partit. Donant "vots de confiança", s'anà al fracàs de l'opinió pública, organitzada només que electoralment i no políticament, que no sabé redreçar-se quan un aventurer es llençà damunt de la vida nacional. Potser creant veritables focus d'opinió per districtes, s'arribaria a crear estats polítics tan forts que no fóra possible per mai més un atac a la consciència pàtria, com el d'aquell matí del 13 de setembre. Clar que una cosa és un "centre" polític i una altra un d'aquests "casinets" fastiguejants on s'hi juga a la "manilla" i un home fa de cacic i d'advocat de pobres; però la prova podria ésser d'una eficàcia i d'un resultat simptomàtic. Deixeu que la veu de Barcelona sigui escoltada un cop a la vida...

FRANCESC MADRID

UN MORT DE PRONÒSTIC

Llegim en un diari il·lustrat de Barcelona, sota la fotografia d'un clown:

“El conegut equilibrista Mr. Firer, que ha sofert una caiguda mortal i a conseqüència de la qual ha resultat amb ferides de pronòstic reservat”.

Res, amic lector, un mort de pronòstic reservat!
Deu ésser sens dubte un d'aquests que han d'anar a les eleccions...

LA U. P. CATALANA

No és un secret per a ningú que, d'ençà de la caiguda de la Dictadura, En Cambó treballava activament per a la formació d'un gran partit espanyol, en el qual, a base de la seva “jefatura” i d'un programa de realitats concretes, hi entressin les principals personalitats de la política i de la intel·lectualitat espanyoles. El programa de realitats concretes implicava, és clar, com a element essencial, la defensa del règim...

Però cap dels polítics i dels intel·lectuals de talla no va respondre a les suggestions cambonianas. Per a ells, per damunt d'En Cambó i del règim, hi havia alguna cosa més, una cosa que Cambó ha menyspreat sempre: hi havia la sobirania del poble...

Amb tot, Cambó ha tirat endavant. Ha format el partit del Centre a base, és clar, de realitats concretes. Aques-

tes realitats concretes les constitueixen, per ara, positivament, elements tan acreditats com els senyors Goicoechea, Duc de Maura, Matos... i, a darrera hora, un líder tan ingènuament important a casa nostra com el senyor Maluquer...

Els madrilenys, que tot i no ésser monàrquics són gent aficionada al “xiste”, han batejat de seguida el nou partit.

—Es — han dit amb força encert — la *U. P. catalana*.

La *U. P. catalana*! I aquest avortament és el fruit d'allò que el propi senyor Cambó anomena, amb més pompa que modèstia, “la seva passió creadora”.

No, senyor Cambó, això no és cap passió creadora, ni res que se li assembli. Això no passa d'ésser, al capdavall, més que la fallera centralista d'un *enfant gâté*.

Març

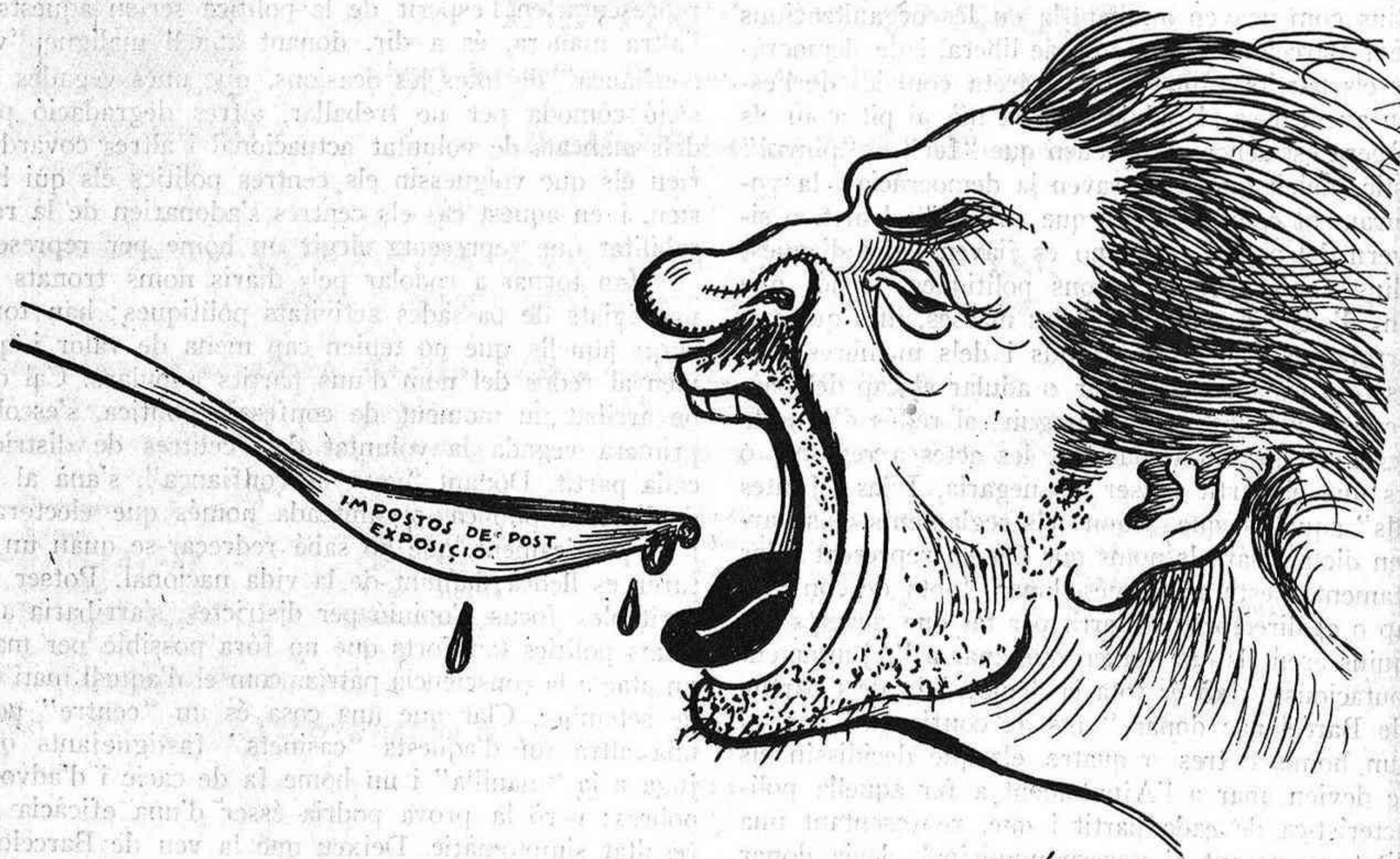
Veloços caminants de l'ample espai,
uns grisos, altres blancs, altres negrosos,
són els núvols d'eix mes, calamitosos
com no ho són els dels altres, quasi mai.

Borrasques persistents omplen d'esglai
les llars de nostra terra... Els ulls, plorosos,
lluiten amb els embats dels vents furiosos
que governen el pas com ferm lligai...

S'asseca el camp, s'esqueixa la brancada,
tot'hora està arraulida l'ocellada
i el vell, ran del caliu, tremola tot...

Sota el signe d'aquest temps de martiri
sovint s'obre el portal del cementiri
mentre un pregon recel diu: “Març, Marçot...”

VÍCTOR CANIGÓ

—Es molt difícil de prendre, aquesta medicinal!...

DEPORTS

Tanmateix el moviment esportiu de la setmana passada ha estat un xic mansoi.

Hi ha hagut, com és costum, partits de campionat de Lligues amb resultats favorables per als nostres clubs.

Hi ha hagut Rugby. La Unió Esportiva Santboiana va guanyar el títol de Campió de Catalunya en batre el F. C. Barcelona.

Hi ha hagut Atletisme a l'Estadi amb la cooperació d'En Manolo Santillana, l'estanquer badaloní, "nodriza" d'atletes, corrent amunt i avall del camp amb una samarreta mostrejada de taques vermelles i posada damunt de la camisa...

Hi ha hagut natació bisexual. Homes i dones a la barreja.

Hi ha hagut ciclisme a Aragó. Cebrian Ferré fou el vencedor de la carrera retolada "Gran Premio Calatayud", davant d'Esquerra, Marian Canyardo, Vicens Trueba, Zenon i el seu germà.

També va haver-n'hi a Sans.

Hi ha hagut Cross ciclopedestre.

Hi ha hagut Hockey, Hípica, Polo, Regates de vela, etc. En fi, hi ha hagut de tot i força.

Difícilment hom troba un dia esportiu tan atapeït com el del diumenge passat. Però, bé ¿i què?, que deia En Llanas, als seus bons temps. Tot aquest gavadal de coses les emboliqueu en una fulla de col i us hi caben. L'interès no està en relació, de bon tros, amb la quantitat o al revés.

Un gran arròs, amb molts talls, però mancat d'aquell punt de picantor que li dona un bon sofregit.

✽

L'interès principal de la diada s'encenia en la reaparició d'en Sami, Zabalo i

Guzman a l'equip del Barcelona. Sens dubte degut a això el camp es va veure curull.

Els directius, en contemplar l'aspecte

que oferia el camp des de la llotja protocolària, es feien l'ullet. Semblava que diguessin: ¿Què me'n dius de la crisi? Els dels autobusos pensaven desdir-se de la rebaixa dels preus del viatge amb l'autobús. Que no vagin de pressa. Això és com una mena d'estiuet de Sant Martí. Una flor no fa istiu. Però ara, encara, no s'hi pot dir res. I tanmateix, no es pot dir blat que no sigui al sac i encara ben lligat.

De totes maneres, val a dir que si bé e' públic, que hi anà amb la il·lusió de veure una d'aquelles reaccions clàssiques del Barça, produïda pels tres reforços, no

va aconseguir-ho, no per això en va sortir decebut del tot. La reacció, certament, no es va produir, però l'equip va guanyar. "I tanmateix val més una victòria, per minsa que sigui, que un resultat com els que ja ens tenia acostumats l'equip campió". Així ho diu el comentari d'un diari local.

Ço que vol dir, fet i fet: Val més això que res.

No és estrany, però, que l'equip no donés un rendiment nivellat amb la il·lusió dels espectadors. Això passa com passa i no pas massa sovint. Per altra part, els jugadors que van reaparèixer, havien d'estar, com demostraren, forçosament desentrenats. I no es pot matar tot el que és gras. Tant debò que en tota la temporada haguessin actuat com al darrer partit. No es trobarien pas al quart lloc de la classificació com ara, i probablement no s'hauria hagut de parlar tant de la crisi del futbol.

✽

A la carretera de Sarrià
L'Espanyol hi va guanyar...
Per quatre a dos, en un partit avorrit.
L'Espanyol va jugar tirant a guanyar temps. No tenia davantera.

L'Irun jugà amb empena, i res més.
Va guanyar l'Espanyol gairebé per casualitat, que és un dels "asos" més considerables que existeixen.

✽

L'Europa va perdre. ¿Què hi farem, si és així? No podia pas ésser d'altra manera. "El hado"...

Perdent, ha aconseguit que l'Athlètic quedés, gairebé, com a líder absolut del Campionat de Lligues.

✽

Ah! A Vitòria va jugar el Madrid amb l'Alavès, amb En Zamora a la porta, i va perdre per dos gols. Això sí. En Zamora va jugar esplèndidament bé. Sort d'això.

¿Que no ho saben? Ara publica les seves memòries a l'"A B C" de Madrid. Si us ve a tomb, llegiu-les, i us rebentareu de riure. El primer de tot que se us acudirà pensar és amb què les deu haver escrites. Ves si explica com s'ho fa perquè li facin tants gols i tot i això quedi tan bé jugant.

BOXA

Ja era hora. En Víctor Ferrand. Aquest boxador, petit com un encenedor automàtic, empeltat d'"húngaro", que ha corregut tot el món amb el gaiato i el farcell a l'esquena, que ha fet de rentaplats a París i del que ha pogut a l'Argentina esperant el moment de celebrar un combat, boxarà, per fi, a Barcelona i en un combat important de campionat.

En tenim una alegria. En Ferrand s'ho mereix, com a home i com a boxador. Com a home perquè no té res de ruc, i com a boxador perquè, si es pot aplicar el terme, en Ferrand és un romàntic de la boxa. Un home que per tal de boxar ha fet viatges amunt i avall d'Europa, guanyant-se la vida extralegalment com ha pogut. Perquè és un boxador, i com que aquí això de la boxa és un negoci tènol i ell no s'hi ha avingut, no ha estat tractat com es mereixia.

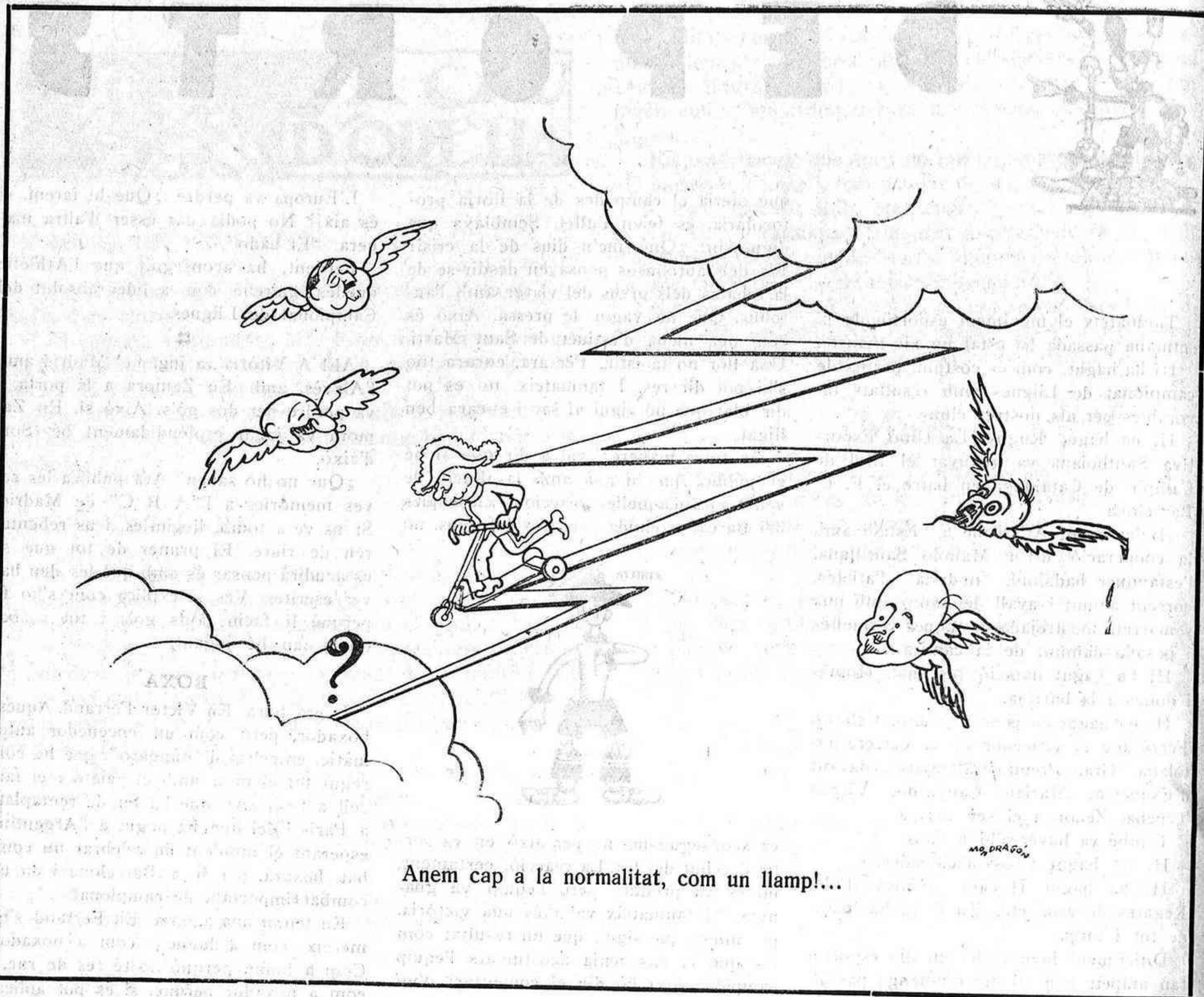
D'altres n'hi ha que amb menys mèrits i sobretot menys "classe" han fet diners.

A En Ferrand l'esperit d'independència

l'ha perjudicat, si per independència s'entén no avenir-se a tractar amb certa mena de gent.

GOL-KIK

Anem cap a la normalitat, com un llamp!...

GLOSARI

A Barcelona, dies passats, hem tingut un gran personatge, un personatge cèlebre: la senyora Raquel Meller. La hi hem tingut dues hores tan sols, però en aquestes dues hores, la senyora Raquel Meller, com qualsevol polític vell —ara els polítics vells volen semblar nous—, ha fet declaracions.

Aquestes declaracions les ha fet la senyora Raquel Meller en l'estudi del senyor Carles Vázquez, pintor de reis i de croms de calendari. Aquestes declaracions són una cosa molt pintoresca i divertida. Nosaltres, amb tots els respectes que hom deu a una dama, volem comentar aquestes declaracions, perquè s'ho valen i perquè tenim el deure d'alegrar-nos la vida.

La senyora Raquel Meller ha dit que "esta tarde—la del passat dia 7—tengo que salir para Zaragoza, pues mañana he de hacer mi entrada en Madrid".

"Mi entrada en Madrid!" No és una delícia, aquest llenguatge pompós? No veieu els arcs de triomf, les tropes

de gran gala, el "Te Dèum"? Nosaltres veiem la senyora Raquel Meller com el rei Amadeu entrant a Mataró.

La senyora Raquel Meller ha seguit fent declaracions. —Les feia al corresponsal d'un nou diari madrileny que fa pudor d'"A B C"—. I ha dit que volia que Carles Vázquez li pintés un retrat "de la mujer de "Maneli", con su acento rural, oliendo a tomillo y a jara". El pobre Carles Vázquez es deu haver quedat de pedra: pintar un retrat amb "acento rural y oliendo a tomillo y a jara" no és cosa massa fàcil.

Ha dit, després, la senyora Raquel Meller que "hace unos días he vendido el palacio de Luis XVI, que había comprado en Versalles". I això ens fa rodar el cap. De quin palau parla? Quin és aquest palau de Lluís XVI a Versalles? El Trianon, el Petit Trianon? El que avui ha esdevingut Museu i la restauració del qual pagà Rockefeller? Però ja ho sap, el govern francès, que la senyora Raquel Meller s'ha venut aquest palau?

...Abans d'ésser una figura tan important com és avui, la senyora Raquel Meller vivia al carrer d'Aribau. Després ha viatjat, ha rebut els aplaudiments d'Europa i Amèrica, s'ha freqüentat amb grans artistes.

Però a nosaltres, després d'aquestes declaracions, ens fa l'efecte que no s'ha mogut del carrer d'Aribau.

VIRAI

Capricis i paradoxes

ALERTA, LLOGATERS!

Res no decanta tant cap al comunisme com els abusos dels propietaris. Aquests dies, per exemple, una important indústria estrangera, després d'adquirir un important immoble, ha desnonat tots els estadants i industrials que l'habitaven. Una pila de petits comerços es veuen, amb aquest determini, abocats a la ruïna. ¿Es d'estranyar que tots aquests burgesos o petits burgesos s'hagin sentit, amb això, comunistes, és a dir, que s'hagin girat contra els drets més primaris de la propietat, contra el dret que sembla més elemental del propietari de disposar, no ja al seu gust, sinó segons les seves conveniències i necessitats, dels seus immobles?

I bé: ¿fins on existeix aquest dret? ¿Fins on — valgui la paradoxa — la propietat és del propietari?... Ells poden creure que tota la ciutat és seva. Ells han alçat, en efecte, les pedres de la ciutat. Però vanament podrien alçar un barri magnífic allí on no se'n fes sentir cap necessitat, allí on no hi circulés cap energia de la ciutat. Seria un barri inhabitable. Ni regalat, els estadants, no el voldrien. Les seves pedres fredes no serien escalfades pels focs de les llars. Servirien, tot el més, de soplug als gitanos i bohemis transhumants; no als que habiten i fan les ciutats, sinó als que hi passen de llarg.

Es l'esperit, és l'energia de la ciutat, allò que vitalitza les pedres. Es el tràfec, és el comerç, allò que dona vida a un barri. Es el fet d'ésser habitats, allò que dona valor als edificis. Una casa, sense estadants, és un esquelet. Es fins i tot la ruïna del mateix propietari.

Si les finques augmenten de preu, no és precisament degut a cap esforç dels propietaris. Es gràcies als estadants, a l'enginy i a l'audàcia dels comerciants que han canalitzat cap allí l'energia de la ciutat o que hi han creat una energia nova.

Es per això que el dret del propietari és relatiu i cal mantenir-lo restringit, cal regular-lo. Acaba allí on s'oposa a l'interès del llogater. El fet de llogar un pis, d'instalar una tenda crea un seguit d'interessos i de compromisos que el propietari no ha de poder destruir així com així. Els estadants no poden ésser condemnats, en cap cas, pels propietaris, a esdevenir una mena de Jueus Errants al través dels barris de la ciutat. Es l'interès de tota la comunitat que s'hi oposa.

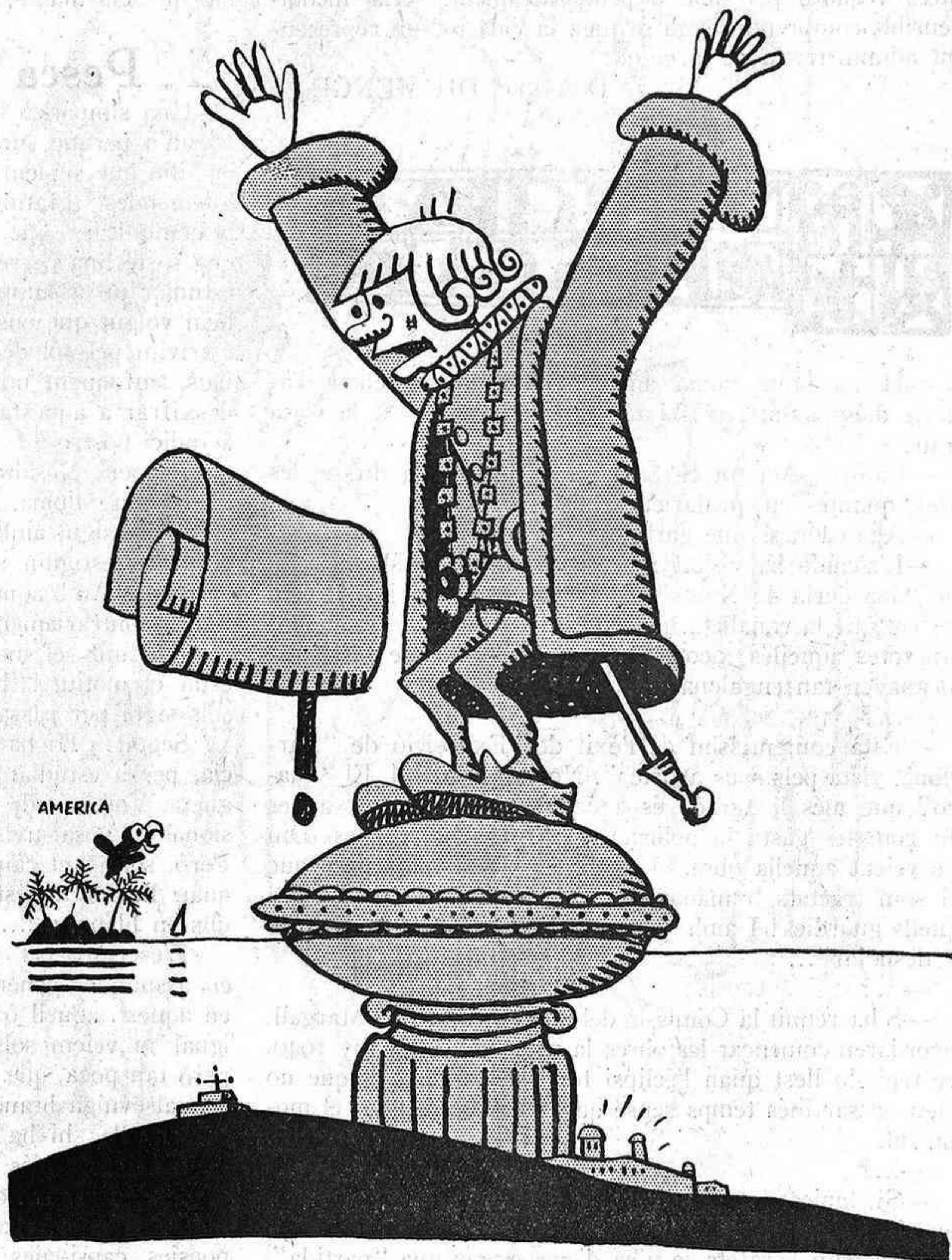
Les cases, tant com dels propietaris que n'han alçat l'arquitectura de pedra, són de la ciutat, són dels ciutadans que els donen ànima.

DOMÈNEC GUANSÉ

Fer i desfer

Una de les coses que més desplauen a tots els ciutadans, és aquesta norma que tenen els Ajuntaments—tots; blancs, grisos i vermells—de desfer les obres dels seus antecessors. Més d'una vegada hem vist començar i acabar una feina i, mitja anyada més tard, pel sol fet de dir-se regidor administratiu de la ciutat, enderrocar-la novament, variar-la un xic i tornar-la a començar. Sembla que el càrrec de regidor hagi d'anar agermanat amb la inquietud d'un mestre de cases, que, segons el nostre parer, són els únics homes interessats en fer i desfer les coses.

Ja sabem que no havem descobert la pedra filosofal, ni en teníem, tampoc, la més lleugera intenció. Però aquesta set de reformes que pateixen els Ajuntaments barcelonins des d'una colla d'anys ençà, ens mou a demanar-los un xic de pietat per la Caixa Municipal. Ja hem perdut la noció del temps que es queixen els nostres administradors, i costarien de comptar les vegades que han fet el ploramiques i han intentat uns estalvis que no hem sabut veure

Els comptes de l'Exposició

—Que en vaig ésser, de ruc, d'anar a Amèrica, amb tan bons negocis com es fan aquí!

enlloc. Cada vegada que entren nous components a les Comissions de la Casa Gran, sentim parlar de dèficit i de desigs de sanejar la hisenda municipal. Però cada vegada, també, veiem les mateixes ganes de malgastar diners en obres ja fetes, urbanitzacions portades a cap pels seus predecessors i canvis d'emplaçament de burladers, columnes o fanals.

Fixem més clarament la nostra queixa:

L'Ajuntament de la dictadura, que si va jugar amb els milions de la ciutat, ens ha deixat algunes coses bones també, va agafar la mania, ben lloable per cert, de posar burladers en els llocs de més tràfic. Els peatons, que tenim la vida a l'encant, veiem allargar-la un xic més quan pujàvem en aquelles placetes enrajolades de certs carrers. Però, ai las!, el goig ha durat poc! A la Via Laietana, que si algun defecte té és el d'ésser massa estreta, ens han tret els dos que hi havia a l'encreuament de la que ha d'ésser Gran-Via C i, altra vegada, per travessar aquell lloc hem de fer oposicions a suïcides.

Cal convenir que els nostres regidors no deuen passar gaires vegades per allà, a peu. Altrament, seria incomprendible comprendre com se juga la vida tot un representant administratiu de la ciutat.

DOMÈNEC DIUMENGE

—Hi ha molta calma, amic. Sembla que la tebior d'aquests dies passats ha fet néixer la "galvana" a la Casa Gran?

—Calma? Ací tot es belluga. Si poguessin dir-se, les coses, quantes en quedarien al sedàs!

—Apa, doncs, que garbello:

—L'alcalde ha visitat recentment aquell local que se'n diu "Guarderia de Niños" del carrer de Canalejas. I, com que vol que la canalleta hi estigui ben vigilada, ara hi posarà totes aquelles xicotetes que en el recinte de l'Exposició anaven tan engalonades.

—...?

—Està contentíssim de l'èxit de l'Exposició de "Barcelona, vista pels seus artistes". No cap a la pell. El "quadro" que més li agrada és aquell de les Rambles, on es veu com les gasta la policia en les seves càrregues. Diu que veient aquella obra, el públic es podrà convèncer que ací som tractats humanament. Quina cara de bona gent, aquells guàrdies! I amb quina amabilitat conviden el poble a "despejar"...

—...?

—S'ha reunit la Comissió del monument a Pi i Margall, i acordaren començar les obres la primavera de l'any 1940, per tenir-lo llest quan l'eclipsi total de 1982. Diu que no volen passar més temps sense que Barcelona tingui el monument.

—...?

—Sí, tapissos, tapissos. No els heu vist? Doncs no sabeu el què és art. N'hi haurà per tota la Casa, i, com que perquè surtin baratets se n'ha d'encarregar una "partida", en penjaran uns quants a la façana.

—...?

—Tots els regidors fan fer obres a llurs districtes. Veureu, en vigílies d'eleccions, es comencen a adonar que

els carrers estan mal empedrats, que no hi ha llum, que hi manquen voreres, cloaques, etc.

—...?

—Deutes de l'Exposició? Sí, pugem un xiquet més del que s'havia dit, però no és res. Que no ho sabeu, que tenint a la Casa Gran aquest Calvo Sotelo número 2, rei dels impostos, inventor dels superàvits, la cosa s'arranja satisfactòriament?

—Qui voleu dir, En Maynés?

—Està clar, home de Déu! Heu vist mai ningú que trobi tan aviat les solucions com ell? Altra cosa seria si se l'escoltessin. El dèficit ja fóra eixugat, i fins i tot haurien passat els 34 anys de "marras".

—...?

—Sí, un monument a la guàrdia urbana. Durant el mes de febrer han prestat 2.802 serveis. Gairebé en toca un per individu. I, si a més de la feina que tenen a reparar fulles, portar cartes i xafardejar, poden fer una denúncia mensual, és tot un èxit. Oh! la guàrdia municipal barcelonina! Neta, dòcil, ben pagada, amable amb el poble que els manté...

Pesca moderna, encara

Una simpàtica lectora —per la correcció amb què ens escriu i perquè surt en defensa de la joventut seriosa— ens diu que siguem més indulgents en tractar l'afer de les "demandes" gratuïtes en certs diaris barcelonins. Escriu la comunicant, que no devem condemnar aquesta joventut que sosté una correspondència per perfeccionar l'idioma o estudiar un assumpte interessant. I nosaltres, que mai no hem volgut que ens prenguessin per uns tocacampans, ni escrivim pel sol desig d'empastifar unes quartilles setmanals, enfoquem novament el tema de la "Pesca" per a desxifrar a aquesta joveneta dos dels seus errors cabdals, a judici nostre.

Primer: Nosaltres creiem en la bona voluntat de voler cursar un idioma, practicant-lo per correspondència, encara que sigui amb el "moro Mussa". Però que les dues persones estiguin allunyades per uns quants quilòmetres entremig. Amb aquesta condició, acceptem l'interès de l'estudi; contràriament, sentint-ho per la simpàtica lectora, seguim amb el mateix parer que la correspondència ha estat el motiu, l'"ham" per pescar xicot o promesa, tan sols sigui per passar temps.

Segon: ¿Hi ha necessitat de creuar una correspondència, per a estudiar "un assumpte interessant"? No, amigueta. Vostè és de massa bona fe. Jo sé de qui és professional de posar avisos d'aquests, i no és pas del meu sexe. Però, som tant cànids, els homes, i "piquem" tan aviat, quan llegim aquests pseudònims que ens fan posar els ulls en blanc, ai!...

L'escriure pel públic va aparellat a haver de tractar els assumptes generalitzant-los. Nosaltres no vàrem pensar en aquest, aquell o altre cas. Sortosament, no tots pensem igual ni veiem sols dolenteria. En el món hi ha bondat, però tan poca, que va molt cara. I, l'enfocar la crítica cap a qualsevol branca, no vol pas dir que tot sigui criticable en ella; hi ha excepcions, i — n'estem segurs — la nostra lectora n'és una. Aquesta, que haurà sostingut correspondència amb algun jove, que haurà practicat un idioma, fins potser haurà obtingut un intercanvi de postals, poesies, cap-i-cues, etc., s'haurà pogut adonar que la majoria de cartes res no tenen a veure amb l'interès que les inicià, i que sempre és propici a un descarrilament.

Quedem, però, que un tant per cent reduïdíssim d'aquests escrivents, són seriosos; no?

ROMA

Barcelona, vista pels seus artistes

—Què és el que t'agrada més?
—Els marcs!

TELO EN LAIDE

ROMEA

Amichatis—després d'una pausa massa llarga—torna al teatre. Hi torna amb l'escenificació d'una novella breu d'Angel Guimerà: "Rosa de Lima".

Aquesta és la primera obra que Amichatis estrena en un teatre del centre. Fins ara el seu camp d'acció era el del Paral·lel. Però la seva dramàtica no era una dramàtica de barri, perquè, un cop estrenades al Paral·lel, les seves comèdies havien passat al centre i havien estat igualment aplaudides. I és que no hi ha teatre de districtes. Hi ha, tan sols, teatre bo i teatre dolent.

Amichatis ha escrit l'escenificació de "Rosa de Lima" amb fervor i respecte. I l'escenificació de "Rosa de Lima" no és pas cosa fàcil.

Amichatis, en moltes escenes, en molts moments de l'obra, ha sabut trobar el to, la força, l'emoció que l'anècdota requeria. E' llenguatge és brillant i dúctil, molt teatral.

Llàstima que la interpretació, excepció feta de la senyora Maria-Lluïsa Rodríguez i algun altre, no estés a l'altura de l'obra.

NOU

Ha finit—i ha finit d'una manera inesperada i absurda—la temporada de teatre líric català. Es llàstima per al teatre líric català, que mereix més seny i més respecte.

I ha debutat la companyia d'Emili Vendrell. Ha debutat amb "Doña Francisquita", i el públic acudí a aplaudir el tenor català.

APOLO

El passat dissabte s'estrenà "Los pícaros estudiantes", sarsuela en dos actes dels senyors Casañal i Galàn, amb música de Mediavilla.

L'obra, tant en el llibre com en la música, és molt poca cosa i resulta mancada en absolut d'interès. A Emili Vendrell ei voldríem veure en obres de més empena.

"La musa gitana" es titula una comèdia lírica, llibre de Lapena, i música del mestre Bailac, estrenada darrerament en aquest teatre per la companyia Saus de Caballé. Poca sort té aquesta companyia en les estrenes.

Nosaltres no coneixem els senyors Lapena i Bailac—no sabem si n'hi ha algun altre que hagi intervingut en la confecció de l'obra—, però francament hem de confessar que a través de "La musa gitana" no en podem formar un gran concepte.

Cal confessar, però, que la música, sense ésser res de l'altre món, és superior al llibre.

TALIA

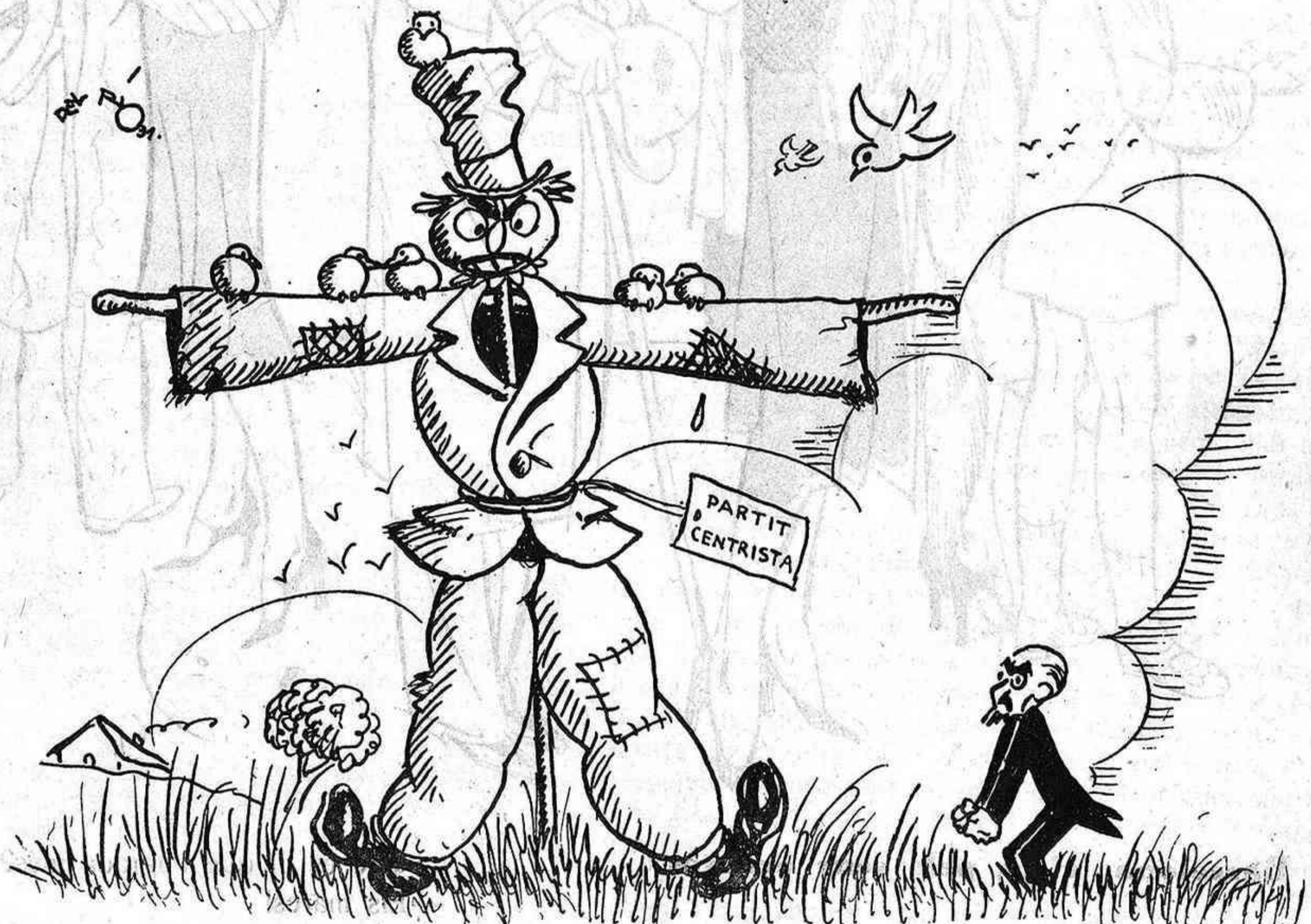
"Especialista per a senyores..." Es veritablement aquest el títol de l'obra estrenada darrerament en aquest teatre? No ho recordem. Ni recordem el nom de l'autor, ni el del traductor.

Però tampoc hi perdem gran cosa.

Es llàstima que una companyia com la del Talia, en la qual hi ha elements ben aprofitables, perdi el temps d'una manera tan llastimosa.

GOYA

"Viva Alcorcón, que es mi pueblo!" és una comèdia original de Carreño i Ramos de Castro. De Carreño coneixem algun llibret de sarsuela força discret i ponderat. De Ramos

L'«Espantaocells» que no espanta a ningú!

de Castro recordem "Pare usted la jaca, amigo", que és una comèdia interessant i d'una certa modernitat.

De Ramos de Castro hem de confessar francament que n'esperàvem quelcom millor que "Viva Alcorcón, que es mi pueblo", que és una comèdia vulgaríssima, feta seguint els camins de tothom, però sobretot d'Arniches.

Hem de dir, però, que els autors han aconseguit un èxit de públic. Si no pretenien altra cosa, si això els satisfà, no hi tenim res a dir.

Però creiem que, sense perdre de vista el públic, pot fer-se quelcom més original, més modern que "Viva Alcorcón, que es mi pueblo".

APOLO

"La Musa Gitana", de Blanco i Lapena, música del mestre Baylach.

"La Musa Gitana" és una sarsuela la lletra de la qual és escrita pels senyors Blanco i Lapena, i la música és original d'un autor inèdit fins ara; el mestre Baylach. Aquesta és la primera obra que estrena a Espanya.

El llibre, està bé, i fou ben rebut pel públic. Però la música, que ho fou igualment, és una revelació.

No res menys, revela el següent: Que el seu autor no és un músic de teatre a la manera dels Guerrero, per exemple;

El mestre Baylach

això és, d'omplir el teatre de sorolls més o menys harmònics i d'armar entre l'orquestra i els cantants una contínua baralla per tal d'atabalar l'espectador; ans bé, de treballar la partitura a base de melodia, així com la part dels cantants.

La música, des del començament a l'acabament, és una filigrana. Es en aquest sentit que apliquem la paraula revelació. I és amb altres obres de més envergadura on, sens dubte, aquest compositor donarà mostres de la seva vàlua; en aquesta fa l'efecte d'una iniciació.

Fou un èxit. Els cantants, Matilde Vázquez, Darimón, Mayral i Saus, pogueren fer gala de les esplèndides facultats llurs. En Blanca i En Segura, llüiren la seva comicitat. I el públic va sortir molt satisfet d'aquesta estrena, la qual, si més no, va servir per a donar ocasió de conèixer un nou valor musical que, ben aviat, pesarà en la balança de la lírica espanyola.

P.

Xafarderies teatrals

Hom diu que Prudenci Bertrana té una obra teatral en tres actes lliurada a un empresari del Paral·lel.

Nosaltres ja sabem qui és; però en aquesta ocasió no direm blat! que no sigui al sac..., car l'alludit empresari també en tenia una d'En Ventura Gassol, el qual se la tingué d'entornar...

...Que Barangó Solís, director de "El Imparcial", estrenarà, al Barcelona, una obra traducció del català, el títol de la qual és "El mejor postor".

...Que "Bernat Xinxola", títol de l'obra de "Alfonso" Roure, no vol dir Bernat i Duran, com més de quatre malpensats es creuen...

...Que l'obra d'"Amichatis" sembla que té massa força per al públic de Romea, que té l'estómac acostumat als menjars blancs.

...Que el teatre d'Infants de Novetats se'n va a fons per obra i gràcia de la direcció d'aquella casa, que vetlla la capella celosament...

...Que "La Musa Gitana" no és res de l'altre món, però que sembla que ha tingut la virtut de salvar momentàniament del naufragi la nau de l'Apolo.

...Que al Victòria van mal dades, tota vegada que els elements del chor han recorregut al Sindicat llur per tal d'aclarir si devien treballar o no amb cinc sous setmanals.

...Que a l'actriu Treseta Vinyals l'operaran un dia d'aquests, i celebrarem que tot vagi com una seda.

...Que al Talia, per ara, s'aguanten... s'aguanten per no apretar a córrer, car amb els botxins ningú no hi vol tractes, encara que siguin de Tarragona...

...Que la Gàmez és, per ara, el "factòtum" de les guixetes del Paral·lel.

...Que Amichatis és a París a negociar la traducció d'una pel·lícula per compte de la casa "Almira".

...Que En Nolla se supera cada divendres. Avui farà "La Mare", d'En Rusñol, i divendres que ve, "Les garses", d'Ignasi Iglésies.

...Que la pròxima estrena de Novetats serà de Carles Soldevila, ço que vol dir que es vendran força Diccionaris...

Que al Talia hi fa fred; i això que el gènere d'aquella casa no és el més a propòsit per als fredolics.

Que la grip ha fet de les seves en les fileres d'En Santpere, car han estat malalts la Tereseta Vinyals, En Tressols, la Fortuny, En Zanon, etc...

Hom diu que l'edat hi fa molt.

La solució... demà

El jeroglífic que s'ha "armat" entre els veïns i industrials del Portal de l'Àngel i l'Ajuntament, és de difícil solució.

Es el primer cas en què l'Ajuntament ha volgut escoltar els interessats per una de les seves disposicions. Això de les direccions úniques, ja vàrem dir que era de molt mal engiponar, i a la Casa Gran no hi toquen pilota. Abans de decidir-se a canviar el trànsit d'un carrer de la importància del que ens ocupa, cal pensar-s'hi bé.

Però ací es fan les coses cuita-corrents. Es dicta una ordenança i sempre perjudica al públic. Ara ha tocat a tothom el qui té quelcom a veure amb el Portal de l'Àngel, on existeix un trencaclosques d'aquells de difícil solució. Entre els tramvies que hi arriben amb comptagotes, els taxis i autos particulars que hi passen i la gent, hi ha un tap que no es treu amb cap tirabuixó.

Quaresma

Diuen els diaris que La Cierva té molts projectes... Tremoleu, ciutadans!

“El Matí” ha aplaudit la formació del partit del Centre. Ho comprenem... Han vist entrar-hi tots els mauristes, i a la gent d’“El Matí” els ha caigut la baba. —Serà un partit clerical— han pensat.

—Ja s’han acabat els idil·lis...

El diari “La Razón”, òrgan fins ara de la “Unió Patriòtica”, ha canviat d’empresa.

Uns diuen que seguirà la política dels sindicats lliures, d’altres, la del senyor Cambó.

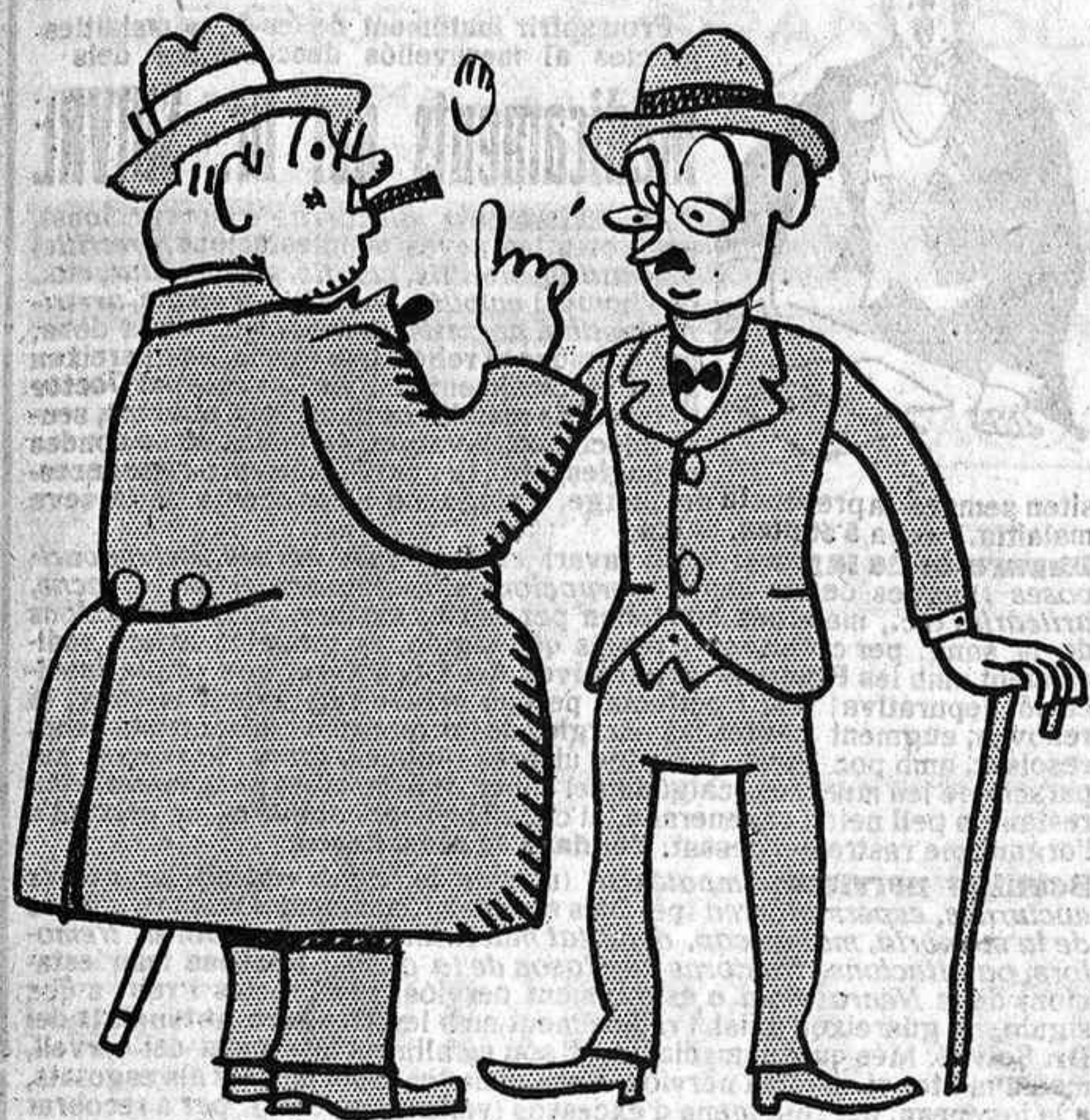
Bé, fet i fet, ve a ésser la mateixa cosa...

Amb motiu de la publicació del seu op. XXV, s’ha parlat d’un homenatge a J. M. López-Picó.

Homenatgem-lo, homenatgem-lo, i declarem-lo geni tot seguit!

Seriosament parlant, però, és un homenatge merescut i al que ens associarem de cor.

Ha estat elegida la “pantorrilla” més bonica de París.

—De què es tracta?
 —D'ésser regidor...
 —I la República?
 — D'això, ja ens ocuparem des de l'Ajuntament.

De primer elegien els ulls més bonics, en acabat la sina n'és ben feta, ara les cames... ¿On aniran a parar?

Com es coneix que no tenen ni "Matins" ni "Despujols"!

El Comte de Güell va demostrar la seva íntima satisfacció per l'èxit de l'exposició "Barcelona, vista pels seus artistes", i va dir que cap cultura artística europea no supera la de Catalunya.

Amb gaires raspallades com aquesta, no ens hi veurem de contents. Fins i tot som capaços de no recordar-nos dels nous impostos.

En pocs dies s'han presentat diverses denúncies per estafes.

Sovintegen, també, les fallides i embargaments. No hi ha botiga que no liquidi.

Els governants en diuen, d'això, normalitat. Nosaltres, misèria. I del nostre parer n'és tothom que no té càrrecs públics.

Hem llegit que una enorme invasió de rates, a Melbourne, ha fet grans estralls i àdhuc s'han menjat els bitllets de Banc. I d'això s'estranyen? No en fa pocs, d'anys, que a Barcelona, les rates de dues potes, se'ns els emporten tots!

Sinó que nosaltres no demanaríem ajuda a les autoritats, perquè seria una tasca ben difícil de portar a cap.

Diuen que al partit Centre Constitucionalista hi ingresaran, entre altres, moltes personalitats sevillanes.

I els de plom, no els hi volen? Perquè si és veritat que hi caben tots, com a la U. P., hi hauran "filipinos", "sevillanos", "amadeus" i "de la mà al c..."

Els deutes de l'Exposició van en augment. Cada dia surten comptes nous i creditors vells.

Al gec de la pobra pubilla tothom sembla tenir-hi dret a clavar urpada.

A la Plaça de Catalunya, un tauró s'està divertint pegant cops de cua a tota una colla de llagostins, llísseres i burrets. La canalleta, mentre deixen pas a l'enorme senyoràs, han publicat una nota en els diaris, protestant de la malifeta.

Es l'eterna cançó del peix gros que es menja el petit...

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA
 GOVERNATIVA

Impremta "L'Esquella", "La Campana", Om, 8, Barcelona

ESPECTACLES GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda, a les cinc: POPULAR.
 Gran Esdeveniment. Per única vegada. La meravellosa obra

LA MARE
 de SANTIAGO RUSIÑOL

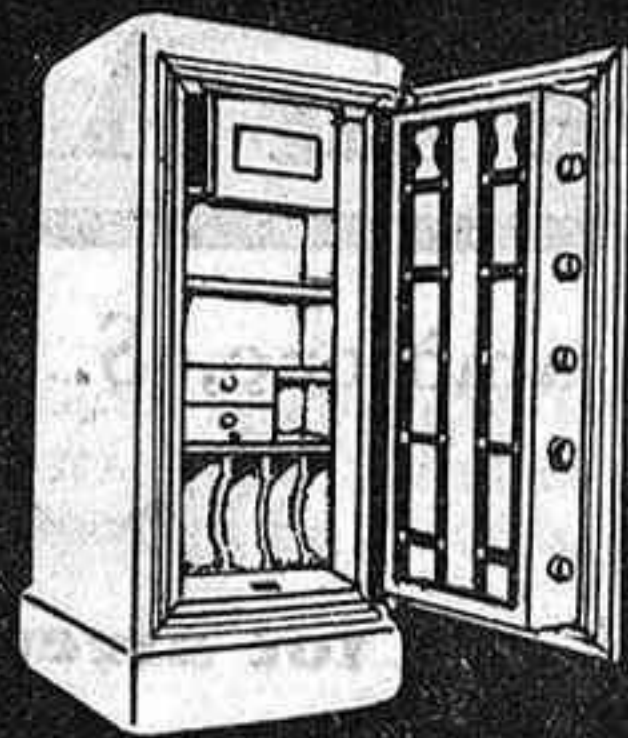
Formidable creació d'ALEXANDRE NOLLA.

Nit, a les deu:

BERNAT XINXOLA

Esplèndides escenes de gran comicitat

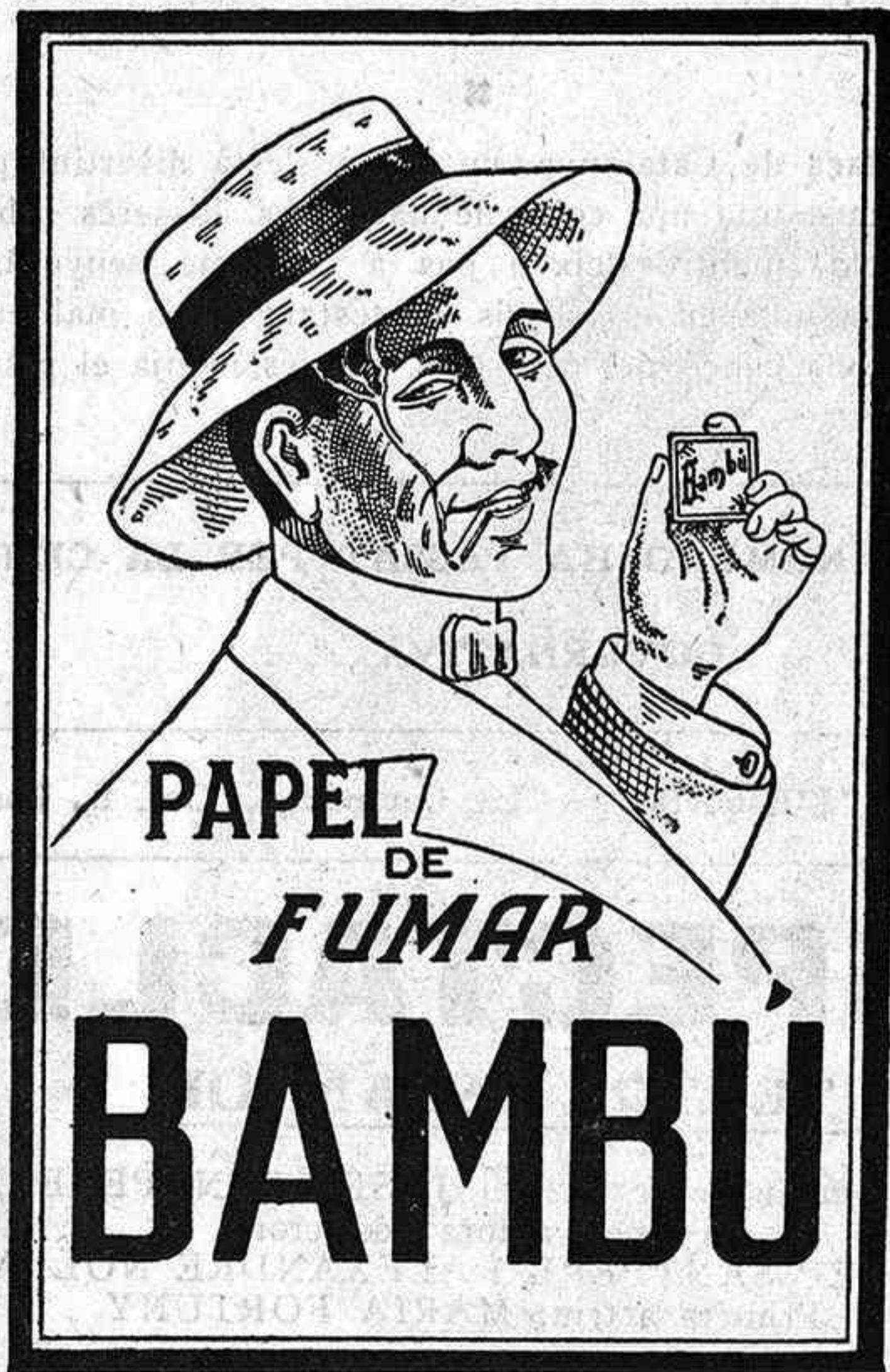
Demà, dissabte, tarda: FIXAR-SE EN EL CLASSIC
 CARTELL. — Nit, i diumenge, tarda i nit, GRANDIOSES
 FUNCIONS.

ARQUES "SOLER"

INCOMBUSTIBLES E IMPERFORABLES AMB EL SOPLET

ALDANA 3 i 5. BARCELONA TELEFÓN 31853

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvré. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariats: *escames*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Pindoles depuratives del Dr. Solvré*, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floroncos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *poluelons nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potenciàls del Dr. Solvré*. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 18, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

Si voleu menjar bé
aneu al restaurant

GRILL-ROOM

ESCUDELLERS, 8

Lloc predilecte
dels gurmets

Els millors discos
són els de

La Voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20.

BARCELONA

Telèfon número 18692

SANTIAGO RUSIÑOL

LA ILLA DE LA CALMA

Tercera edició

Pessetes 3,50

FERMÍN GALÁN

Ptas. 3 **NUEVA CREACION** Ptas. 3

LIBROS ÚTILES PARA TODOS LOS OFICIOS

La fotografía: Muffone	Ptas. 12	Manual del automovilista: Pedreti	Ptas. 16
Tratado de carpintería: Barberot	" 44	Motor de explosión: Petit	" 16
Fabricante de ladrillos: Bük	" 10	Máquina fresar: Piccinini	" 9
Modelos edificios económicos: Casali	" 16	Montador electricista: Laffargue	" 18
Recetario del automovilista: Saunier	" 16	Manual del óptico: Gleichen-Klein	" 34
Filatura de algodón: Beltrami	" 20	Perfumes y cosméticos: Durvelle	" 16
Tornero mecánico: Dinero	" 9	Manual del curtidor: Gausser	" 15
Maquinista y fogonero: Gautero-Loria	" 8	Tintorero y quitamanchas: Lepetit	" 12
Manual del mecánico: Giorli	" 15	Colores y barnices: Meyer-Bonomi	" 10
Modelista carpintero, ebanista: Goffi	" 14	Fabricantes de jabones: Scemsetti	" 14
La locomotora: Legein	" 24	Fabricación de conservas: Andrés	" 15
Guía del ajustador: Merlot	" 28		

GABRIEL ALOMAR

LA COLUMNA DE FOC

INDEX: L'agonia de les flors. — Horaciana. — Doble poesia. — La visió. — Fulla despresa. — Colom a les Indies. — La sesta. — A una reina de la festa. — Ressorgiment. — La quadriga. — Consagració. — Pau i guerra. — La visió de Getsemaní. — Idilli etern. — Després del sacrifici. — "Hoc erat in votis". — El navili. — La doma dels Déus. — La tercera nit. — El geni. — A la creu del cigne. — Consumació. — Les quatre presentalles del meu sonet. — La dona i la ciutat. — Orient i Occident. — La Corona. — Estrofa al vent. — La cançó evocadora. — L'abella del meu blasó. — Odio les joies sobre la carn. — La pavana al castell. — A una bellesa del segle XVIII. — Dins la Basílica. — Llosa votiva. — La selva animada. — La costa brava. — Les coves verges. — Floràlia. — Les cabelleres. — Traducció d'Odes d'Horaci. — El cant de les turbes. — A la senyoreta Rosa Morgades. — A la ciutat futura. — Brindis.

Preu: 4 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls atorguen descomptes

L'avenç de l'hora d'estiu

—Després es queixaran que no van a l'horal!